

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑΙ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΚΛΕΙΔΟΚΥΜΒΑΛΟΥ

Ἡ κατὰ τῶν κλειδοκυμβάλων ἐξεγερθεῖσα κατακραυγή ἀποτελεῖ τόσον θύρουβον ὅσον καὶ αὐτὰ τὰ κλειδοκύμβαλα ἐπίσης ἐπάναγκας λοιπὸν καὶ ἐπειγὸν εἶνε νὰ παύσῃ ὁ θύρουβος τῆς κατακραυγῆς ὅσον καὶ ὁ τῶν κλειδοκυμβάλων.

Τὸ κλειδοκύμβαλον εἶνε τὸ μόνον ὄργανον διὰ τοῦ ὁποίου κατορθώνει τις νὰ εὐχαριστήσῃ τοὺς ἄλλους καὶ τὸν αὐτὸν τὸν ἔτι χωρὶς νὰ ἔχη ἔκτακτον μουσικὸν τάλαντον, τὸ μόνον ὄργανον τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ ὀρχήστραν ὀλόκληρον. Πράγματι τὰ ἐμπνευστὰ ὄργανα, τὰ ὁποῖα εἶνε ἀδύνατον νὰ παίξῃ τις χωρὶς νὰ γείνη πελιδνός, καὶ χωρὶς νὰ ἐξέλθωσιν οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ τῶν κογχῶν των, δὲν φαίνονται νὰ προξενῶσι πολλὴν εὐχαρίστησιν εἰς τοὺς παίζοντας αὐτά, καὶ ὁμοιάζουσι πρὸς ἀληθῆ ὄργανα βρασάνου. Εἶνε γνωστὸν ὅτι ὁ ὀξύκυλος καθιστᾷ κωφούς τοὺς ἀκούοντας καὶ τυφλοὺς τοὺς παίζοντας αὐτόν.

Πάντα τὰ μουσικὰ ὄργανα καὶ ἰδίως τὸ βιολίον ἀπαιτοῦσι παρὰ τοῦ μουσουργοῦντος ἔκτακτον δεξιότητα ὅπως μὴ ἐμποιήσῃ συναισθήματα λίαν δυσάρεστα εἰς τοὺς ἀκροατάς, πρὸ πάντων τὸ βιολίον, περὶ τοῦ ὁποίου δὲν εἴμεθα βέβαιοι ἂν καίπερ δαμασθὲν καὶ τιθασσευθὲν δὲν θὰ ἐκβάλῃ αἴφνης ὀξύ τινα τῶν χορδῶν τριγμὸν ὡς κραυγὴν ὀργῆς.

Ἀλλὰ τὸ κλειδοκύμβαλον καὶ χειροθέστερον εἶνε, ὡς λέγουσιν οἱ ὑπερκασισταὶ του, καὶ πλείονας ἀπολαύσεις παρέχει, δύναται δὲ νὰ μᾶς τέρψῃ καὶ μετ' ἀφελοῦς χάριτος κρούμενον καὶ οὐχὶ ὑπὸ ἐξ ἐπικυγέλματος μουσουργῶν.

Δεξιὸς μάλιστα κλειδοκυμβαλιστὴς συνήθιζε νὰ λέγῃ: «Εἰς τὸ κλειδοκύμβαλον πρέπει νὰ φέρωμεν μόνον τὰς εὐχερῶς ὑπερνωκωμένας δυσχερεῖας, ὥστε οἱ ἀκροαταὶ νὰ μὴ ὑποθέτωσι κἂν ὅτι ὑπῆρξε δυσχέρεια. «Ὅταν ἀκούω νὰ μὲ χειροκροτοῦν διότι δῆθεν κατενίκησα δυσκολίαν τινὰ διαλογίζομαι: Αὐτὸ σημαίνει ὅτι δὲν τὴν ἐνίκησα ὅσον πρέπει. Ἐφ' ὅσον συλλογίζονται ἐμέ, ἔστω καὶ διὰ νὰ μὲ χειροκροτήσωσι, δὲν εἶμαι εὐχαριστημένος· μόνην τὴν μουσικὴν θέλω νὰ συλλογίζωνται οἱ ἀκροαταὶ μου, δηλαδὴ νὰ λησμονῶσι τὸ κλειδοκύμβαλον, τὸν μουσουργόν, ὀλίγον τι τὴν γῆν, ὀλίγον τι τὴν ζωὴν, καὶ αἱ ψυχαὶ των νὰ βουκαλῶνται ἠδυπαθῶς. Τότε μόνον εἶμαι εὐχαριστημένος ἐξ ἑμαυτοῦ, ὅταν βλέπω μορφὰς καταλαμπομένας ὑπὸ ἐνθουσιασμοῦ, ὀφθαλμοὺς ὑγροῦς, καὶ πλήρη λήθην τῆς ἐμῆς παρουσίας.»

Οἱ ἄλλεπάλληλοι καὶ ραγδαῖοι τόνοι δὲν εὐρέστον εἰς τὸν μουσουργόν τοῦτον. «Ὅλοι αὐτοὶ οἱ τόνοι, ἔλεγεν, ὁμοιάζουσι πρὸς ὀδυνηρὰς κραυγὰς, τὰς ὁποίας ἐκβάλλει τὸ κλειδοκύμβαλον ἐν ᾧ τὸ πλήττουσι. Ἐκαστος τόνος φωνάζει: Εἶμαι ἀπὸ ξύλον! εἶμαι ἀπὸ ξύλον! — Τοῦτο δὲ εἶνε πασίγνωστον, καὶ τοῦτο ἀκριβῶς πρέπει νὰ κατορθώσωμεν νὰ λησμονηθῇ.»

Τὸ κλειδοκύμβαλον καταθέλγει ἡμᾶς ὅτε οἱ μουσουργοῦντες δάκτυλοι φαίνονται συλλέγοντες ἐπὶ τῶν πλήκτρων ὠραίας καὶ χαριέσσας μελωδίας φυσικῶς καὶ ἀπερίττως ὡσεὶ συνέλεγον εἰς τοὺς ἀγροὺς ρόδα καὶ ἴα.

Εἰς τὴν μουσικὴν συμβαίνει ὅ,τι καὶ εἰς τὸ ὕφος. «Ὅταν περὶ συγγραφέως τινος λέγωμεν ὅτι ἔχει γλαφυρὸν ὕφος, ἀπόδειξις ὅτι τοῦτο δὲν εἶνε ὅσον δεῖ γλαφυρὸν ἂν ἐπὶ τινος γλυπτικῷ ἔργου φαίνωνται τὰ ἴχνη τοῦ γλύπτου τὸ ἔργον δεῖται καὶ ἄλλης γλυφῆς.

Ἀλλ' ἂς ἐπανέλθωμεν ἐπὶ τὸ προκείμενον. Οἱ ἀσπονδότεροι ἐχθροὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου, οἱ ἐξεγείροντες κατ' αὐτοῦ ἀντιπάθειαν καὶ ὀργὴν καὶ ἀγανάκτησιν εἶνε οἱ παίζοντες αὐτό. «Ἄν οἱ ἀληθεῖς καλλιτέχνη μαγεύωσι διὰ τοῦ κλειδοκυμβάλου, εἶνε ὁμῶς ἀναντίρρητον ὅτι οἱ μέλλοντες τοιοῦτοι εἶνε αὐτόχορημα ἐχθροὶ τῆς κοινωνίας.

Ὑπεράνω τοῦ θορύβου τῶν κλειδοκυμβάλων ἐγείρεται φοβερὰ ἰσχὴ ἀρῶν καὶ ἀναθεμάτων κατ' αὐτῶν καὶ τῶν μουσουργῶν των.

Συγγραφεὺς τις ἀπεκάλεσε τοὺς Παρισίους Πιανόπολιν· ποία πόλις σήμερον δὲν δικαιούται νὰ λάβῃ τὸ ὄνομα τοῦτο; Βλέπομεν δὲ ὅτι πᾶσαι αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην ν' ἀποσείσωσι τὸν ζυγὸν τοῦ κλειδοκυμβάλου. Ἐν ᾧ δὲ συνήθως τὰ θύματα, τὰ ἔχοντα ἀνάγκην παρηγορίας, φωνάζουσι καὶ παραπονοῦνται, ὑπὸ τὴν τυραννίαν ταύτην ὅλον τὸν θορύβον ἀποτελοῦσιν οἱ βασανισταὶ καὶ οἱ δῆμιοι.

Πρέπει νὰ εὐρεθῇ που μία νῆσος εἰς τὴν ὁποίαν νὰ μεταφέρωμεν τοὺς κλειδοκυμβαλιστάς καὶ τοὺς μαθητάς αὐτῶν. Δὲν εἶνε ἀπαραίτητον ἡ νῆσος αὐτὴ νὰ εἶνε ἔρημος. Ἄν δὲν εἶνε δὲν θὰ βραδύνη νὰ γίνῃ οἱ ἰθαγενεῖς, ὡς εἶνε ἐπόμενον θὰ τραπῶσιν εἰς φυγὴν παραχρῆμα.

Ἐπὶ τῆς νῆσου ταύτης οἱ ἐνεστώτες καὶ μέλλοντες κλειδοκυμβαλισταὶ, οἱ περιώνυμοι καὶ οἱ ἐπικείμενοι θὰ πλήττωσι κατ' ἀρέσκειαν τὰ κλειδοκύμβαλα, τὰ δὲ ταλαίπωρα κλειδοκύμβαλα θὰ ἐκβάλωσι τὰς ὀξείας κραυγὰς, τὰς ἀγωνιώδεις ὠρυγὰς των, τὰς ὁποίας οἱ παίζοντες μᾶς περιστάνουσι συνήθως ὡς σκάλας ἢ γυμνάσματα.

Ἐφ' ὅσον κλειδοκυμβαλιστὴς τις δὲν καταστῆ ἀληθῶς ἔξοχος δὲν θὰ τῷ ἐπιτρέπεται ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τῆς νῆσου. Ὅταν γείνη ἔξοχος καὶ θέλει νὰ δώσῃ συνουλίαν θὰ τὸν μεταφέρωσιν εἰς τὰς πόλεις διὰ κλειστής καὶ αὐστηρῶς φρουρουμένης ἀμῆξης. Ἀμα τῷ πέρατι τῆς συναυλίας θὰ ἐγκλείεται εἰς τὴν ἀμάξαν καὶ θὰ μεταγεται τάχιστα εἰς τὴν Κλειδοκυμβαλόνησον.

Ἄλλο μέσον σωτηρίας δὲν ὑπάρχει.

K. *

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ — ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ — ΤΕΧΝΑΙ

Τὸ θέατρον Βίβου ἐν ἐκ τῶν τεσσάρων περικαλλεστάτων θεάτρων τοῦ Μελβούρνου, τῆς πρωτεύουσας τῶν ἐν Αὐστραλίᾳ ἀγγλικῶν κτήσεων, ἐγένετο παράλυμα τοῦ πυρός. Εὐτυχῶς ἡ πυρκαϊὰ ἐξερράγη καθ' ἣν ὥραν τοῦτο ἦτο κλειστόν, ὥστε οὐδεὶς ἄνθρωπος ἀπώλεσθη.

Εἰς τὸν Ροβέρτον Σοῦμανν τὸν ἔξοχον γερμανὸν μουσουργὸν ἰδρύει μνημεῖον ἡ ἰδιαιτέρα αὐτοῦ πατρίς Ζβίκαου.

«Ὁ κακομοῖρης Ἰωνάθαν» τοιοῦτος ὁ τίτλος νέου μελοδραματίου τοῦ βιενναίου μουσικοῦ Μιλλάκερ. Τὸ

ἔργον τοῦτο παρασταθῆσεται προσεχῶς ἐν βιενναίῳ θεάτρῳ.

Οἱ ἐν Βερολίῳ συγγραφεῖς ἀνέρχονται ἐν ὄλῳ εἰς 1799 κατὰ ἐπίσημον στατιστικὴν σημειώσιν, ὧν 133 γυναῖκες. Ἡ ἀνάλογια ἐπὶ τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ τῆς πόλεως εἶνε εἰς συγγραφεῖς ἐπὶ 833 κατοικῶν.

Ἡ ἐν Νεαπόλει ἐθνικὴ βιβλιοθήκη ἐπλουτίσθη πρὸ μικροῦ διὰ λαμπρᾶς δωρεᾶς τοῦ κόμητος Λουκέζη ἀποτελουμένη ἐξ 70000 τόμων πολυτελεῶς δεδεμένων ὑπὸ γάλλων βιβλιοδετῶν. Ἐν τῇ δωρεᾷ ταύτῃ πλήν ἄλλων πολυτιμοτάτων βιβλίων περιλαμβάνεται καὶ ἰδία συλλογὴ αὐτογράφων σπανίων καὶ 1200 τόμοι ἐφημερίδων γαλλικῶν καὶ ἰταλικῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1848 μέχρι τῆς σήμερον. Ὁ δωρητὴς δι' ἰδίας δαπάνης θέλει παρασκευάσῃ καὶ πολυτελεῶς εὐτρεπίσῃ δύο αἰθούσας ἐν τῷ μεγάρῳ τῆς Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης, ἐν αἷς θέλει κατατεθῆ ἡ δωρεά του.

18 821 ἱατροὶ ἐξακοῦσι καθ' ἅπασαν τὴν Γερμανίαν τὸ ἐπάγγελμά των.

Εἰς τὸν ἔξοχον βιολιστὴν Ἰωακείμ ἐπὶ τῇ πεντηκονταετηρίδι τοῦ μουσικοῦ σταδίου του ἐδωρήθη ἐν Λονδίῳ δι' ἐράνου λαμπρὸν βιολίον τοῦ Στραδιβαρίου ἄξιας 1200 λιρῶν στερλινῶν.

Ἐνδεκα διδάχαί τοῦ Λουθήρου τέως ἀνέκδοτοι τοῦ ἔτους 1539, ἐξεδόθησαν νῦν τὸ πρῶτον ἐκ τῶν ἐν Ἐιδελβέργῃ καὶ ἐν Ζβιχάου χειρογράφων.

ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΓΗΝ

Περὶ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ ἠλεκτρικοῦ φωτός ἐπὶ τῆς βλαστήσεως τῶν φυτῶν ἐγένοντο παρατηρήσεις ἐσχάτως ἐν Βιέννῃ. Ἐν δενδροστοιχίᾳ φωτιζομένη δι' ἠλεκτρικῶν λαμπτήρων παρατηρήθη ὅτι ἐβλάστησαν πολλὴ πρωϊμώτερον οἱ κλώνες τῶν δένδρων οἱ εὐρισκόμενοι ὑπὸ τὴν ἐγγυτέραν ἐπίδρασιν τοῦ φωτός.

— Ἐπὶ τῇ ἑκατονταετηρίδι τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως καθηρτίσθη ἐν Παρισίοις εἰδικὸν Μουσεῖον πρὸ μικροῦ ἐγκαινισθῆν ἐν πάσῃ ἐπισημότητι. Τὸ Μουσεῖον τοῦτο περιλαμβάνει μέχρι τοῦ νῦν ἑξακισχίλια ἀντικείμενα.

— Μαῖα τις ἐν Βερολίῳ ἄγουσα τὸ 70 ἔτος ἐώρτασεν ἔρτι παράδοξον *iawilaion*: τὸν δεκακισχίλιστον τοκετὸν εἰς ὃν παρέστη ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ σταδίου της.

— Σουηδὸς μηχανικὸς ἐξεπόντησε σχέδιον δι' οὗ τῇ ἰδρῦσει δύο γεφυρῶν ὑπερθαλασσιῶν ἐνοῦνται ἡ Γερμανία μετὰ τῆς Δανίας καὶ αὕτη πάλιν μετὰ τῆς Σουηδίας. Ὁ σουηδὸς μηχανικὸς ὑπολογίζει τὴν δαπάνην εἰς 140 περίπου ἑκατομμύρια φράγκων.

ΕΔΩ Κ' ΕΚΕΙ

Ζήτημα δευτείας.

Ἐν τῇ Ἀστυνομίᾳ:

— Ἄκουε ἐκεῖ, ἄνδρας ἐσὺ νὰ πᾶς νὰ πάρῃς δέκα πορτοκάλια ἀπὸ μιᾶ γυναῖκα πενήντα λεπτῶν ἱστορία!...

— Κύρ ἀστυνόμω δὲν ἤθελα νὰ τὰ κλέψω ἐνοῦσα νὰ τῆς τὰ πληρώσω.

— Τὶ ψέμμα εἶν' αὐτό; Ἐσὺ τὰ πῆρες χωρὶς νὰ ρωτήσης πόσο ἔχουν.

— Κύρ ἀστυνόμω, ἔτσι εἶνε τὸ φυσικὸ μου δὲν εἶχα θάρρος νὰ ρωτήσω. Εἶμαι τόσο δεῖλος μὲ ταῖς γυναῖκες.

Ἀριθμητικῇ.

Ἐν σχολείῳ:

Ὁ διδάσκαλος: — Λέγε μου, ἐσὺ, ποῦ εἶσαι καὶ υἱὸς τραπεζίτου; ἂν ὁ πατέρας σου δανείσῃ 300 δραχμὰς μὲ τόκον 8 τοῖς 100 πόσα θὰ πάρῃ ἀπὸ τὸν ὀφειλέτην μετὰ τρία ἔτη.

Ὁ μαθητὴς: — Χιλίας δραχμὰς!

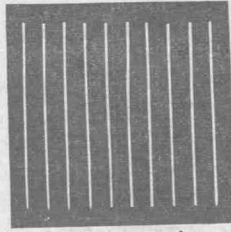
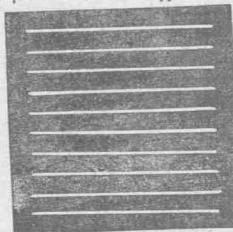
Διδάσκαλος: — Τί λές; ἐσὺ δὲν ξέρεις λοιπὸν σκράπ ἀριθμητικῇ!

Ὁ μαθητὴς: — Μπορεῖ, δάσκαλε, ξέρω ὅμως πολὺ καλὰ τὸν πατέρα μου.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

ΟΠΤΙΚΑΙ ΑΠΑΤΑΙ

Καὶ ἄλλοτε εἶπομεν ὅτι ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ τὰ πάντα εἶνε ἀπατηλὰ καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ μας πολλὰκις μᾶς ἀπατῶσιν. Εἰς πίστωσιν τούτου παραθέτομεν τὰ κατωτέρω σχήματα. Τούτων τὸ α' καὶ τὸ β' ἀποτελοῦνται ἕκαστον ἐκ δεκάδος παραλλήλων γραμμῶν ἴσων καὶ εἰς ἴσας ἀποστάσεις, ἀλλ' αἱ μὲν φέρονται κάθετοι αἱ δὲ ὀριζόντιοι ἐκ τούτου ἐν τῷ συνόλῳ αἱ γραμμαὶ τοῦ σχήματος α' φαίνονται μᾶλλον πυκναὶ καὶ ἐπιμήκεις, τοῦ δὲ σχήματος β' ἀραιότεραι καὶ βραχυτέραι. Τῆς ἀπάτης ταύτης ἐπωφελοῦμεθα αἱ κυρία προτιμῶσιν ἐσθῆτας μὲν ὧν αἱ γραμμαὶ κάθετοι ὅταν θέλωσι νὰ φανῶσιν ὑψηλότεραι, ἐσθῆτας δὲ μετὰ γραμμῶν ὀριζοντίων, ὅταν συμφέρῃ αὐταῖς νὰ δειχθῶσιν εὐτραπέστεραι.

Παράδοξος εἶνε καὶ ἡ ἐν τῷ κάτωθι σχήματι ὀπτικῇ ἀπάτη αἱ κατὰ ζεύγη τέσσαρες μακραι γραμμαὶ εἶνε

παράλληλοι, καὶ ὅμως διὰ τῆς ἐπ' αὐτῶν ἐπιδράσεως τῶν μικρῶν συγκλινουσῶν καὶ ἀποκλινουσῶν γραμμῶν, φαίνονται αἱ μὲν συστελλόμεναι πρὸς τὸ μέσον, αἱ δὲ διαστελλόμεναι. Καὶ τούτου δ' ἐπωφελεῖται ὁ συρμὸς παρέχων εἰς τὰς κυρίας ἐσθῆτας ἐφ' ὧν ἀποτυποῦνται σχήματα παρεμφερῆ πρὸς τὸ ἕτερον τῶν κατωτέρω, πρόσφορα ὅπως ἐντείνωσιν ὀπτικῶς ἢ ἐλαττώσιν τὰς καμπυλότητας τοῦ σώματος.

